

DOSTUPNÁ KOMUNIKÁCIA PRE PODNIKY A SPOTREBITEĽOV

Informačné a komunikačné technológie (IKT) a dátové služby a služby spojené s prístupom na internet nahradili tradičné telefónne služby ako kľúčové produkty tak pre spotrebiteľov, ako aj podniky. V súčasnosti je čoraz viac audiovizuálneho obsahu k dispozícii na požiadanie a 4G a 5G pripojenie k internetu zaznamenáva exponenciálny rast. V dôsledku toho EÚ stanovila regulačný rámec pre telekomunikácie, ktorý sa vzťahuje na pevné a bezdrôtové telekomunikačné služby, internetové služby, služby spojené s vysielaním a prenosové služby, a predstavuje súbor pravidiel platných vo všetkých členských štátoch EÚ.

PRÁVNY ZÁKLAD

Keďže zmluvy neobsahujú žiadne ustanovenia o priamych právomociach v oblasti elektronickej komunikácie a elektronických služieb, právomoc v tejto oblasti bola odvodená z rôznych článkov ZFEÚ. Vzhľadom na zložitú povahu mediálnych tovarov a služieb, ktoré nie je možné vymedziť ani ako tovar kultúrneho charakteru, ani ako hospodársky tovar, sa museli na základe tejto jurisdikcie vytvoriť politiky. EÚ môže prijímať primerané opatrenia v rámci odvetvových a horizontálnych politík, ako sú: priemyselná politika (článok 173 ZFEÚ), politika hospodárskej súťaže (články 101 – 109 ZFEÚ), obchodná politika (články 206 a 207 ZFEÚ), transeurópske siete (TEN) (články 170 – 172 ZFEÚ), výskum a technologický rozvoj a vesmír (články 179 – 190 ZFEÚ), aproximácia práva na účel technologickej harmonizácie alebo využívanie podobných technologických noriem (článok 114 ZFEÚ), voľný pohyb tovaru (články 28, 30, 34 a 35 ZFEÚ), voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu (články 45 – 66 ZFEÚ), vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport (články 165 a 166 ZFEÚ), a kultúra (článok 167 ZFEÚ).

CIELE

Po prijatí lisabonskej stratégie vznikla Digitálna agenda pre Európu^[1] ako jedna zo siedmich hlavných iniciatív stratégie Európa 2020, ktorú prijala Komisia. Bola uverejnená v máji 2010 a zameriava sa na vymedzenie kľúčovej úlohy, ktorú bude musieť zohrávať využívanie IKT, ak chce EÚ dosiahnuť svoje ambiciózne ciele do roku 2020. V stratégii Európa 2020 sa zdôrazňuje význam rozšírenia širokopásmového pripojenia s cieľom poskytnúť podnikom aj spotrebiteľom dostupné komunikačné

[1]Digitálny jednotný trh, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

metódy. Súčasný regulačný rámec pre elektronickú komunikačnú sieť a služby je preto založený na týchto troch hlavných cieľoch: podnecovanie hospodárskej súťaže, zlepšovanie fungovania trhu a zaručenie základných práv používateľov. Podnecovaním hospodárskej súťaže sa sleduje všeobecný cieľ, aby spotrebitelia v EÚ mali k dispozícii väčší výber cenovo dostupných, kvalitných a inovatívnych služieb. Pravidlá sú jednoduché, flexibilné, z hľadiska technológií neutrálne a dlhodobým cieľom sa stala deregulácia.

DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY

Súčasný regulačný rámec, ktorý vznikol z balíka smerníc a nariadení, bol prijatý v septembri 2016 s cieľom zohľadniť rýchly vývoj tohto sektora a harmonizovať pravidlá, ktoré sa týkajú samotnej regulácie elektronických komunikačných sietí a služieb, ako aj relevantných implementačných postupov.

- Komisia vo svojom oznámení s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti 14. septembra 2016 požiadala Parlament, Radu, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov, aby preskúmali jej návrh na revíziu súčasných cieľov a právnych predpisov o elektronických telekomunikáciách.
- [Náklady na elektronické komunikácie](#) sú v súčasnosti nižšie^[2], keďže roamingové poplatky za dáta, volania a SMS správy [pre obyvateľov EÚ cestujúcich v rámci EÚ alebo mimo nej sa zrušili](#). Od júna 2017 sú ceny pre občanov a návštevníkov nižšie vďaka pravidlám „roaming za domáce ceny“ a bezplatným Wi-Fi hotspotom, ktoré sú občanom a návštevníkom k dispozícii vo verejných priestoroch v celej Európe prostredníctvom programu WiFi4EU^[3];
- Lepšia ochrana spotrebiteľov a podnikov sa zabezpečila prijatím právnych predpisov o ochrane súkromia ([smernica 2009/136/ES](#)^[4]) a ochrane údajov ([smernica 95/46/ES](#)^[5]), ktoré boli ďalej zdokonalené prostredníctvom nového regulačného rámca ochrany údajov ([nariadenie \(EÚ\) 2016/679](#)^[6] a [smernica \(EÚ\) 2016/680](#)); posilnením mandátu Agentúry pre sieťovú a informačnú bezpečnosť (ENISA)^[7]; prijatím [smernice \(EÚ\) 2016/1148](#) o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii.^[8] posilnením práva zmeniť poskytovateľa pevnej linky alebo mobilného pripojenia za jeden pracovný deň a ponechať si pritom pôvodné telefónne číslo, napríklad prenosnosť čísla ([smernica 2009/136/ES](#)) a zavedením jednotného európskeho čísla tiesňového volania ([smernica 2009/136/ES](#)), linky 116000 na oznamovanie

[2]Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2012, s. 10 Právo Únie za posledných desať rokov prispelo k poklesu cien telekomunikačných služieb približne o 30 %.

[3]Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014, pokiaľ ide o podporu internetového pripojenia v miestnych spoločenstvách ([COM\(2016\)0589](#)).

[4]Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 11.

[5]Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

[6]Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

[7]Zriadená nariadením (ES) č. 460/2004, Ú. v. EÚ L 77, 13.3.2004, s. 1. Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2013 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskej agentúre pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA), Ú. v. EÚ C 45, 5.2.2016, s. 102.

[8]Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1.

nezvestných detí, linky 116111 na pomoc deťom a linky dôvery 116123, ako aj online platformy na riešenie sporov medzi spotrebiteľmi a internetovými obchodníkmi.^[9]

- Lepší prístup k telekomunikačným službám sa zabezpečil zavedením právnych predpisov na podnetenie hospodárskej súťaže s jasnými a inkluzívnymi pravidlami, lepšou kvalitou, lepšími cenami a väčším objemom služieb (Európsky kódex elektronickej komunikácie); investíciami do širokopásmových sietí, ktoré podporujú vysokorýchlostný internet; podporovaním bezdrôtových technológií, ako je 3G a LTE prostredníctvom programu pre politiku rádiového frekvenčného spektra a [harmonizáciou využívania frekvenčného pásma 470 – 790 MHz v Únii](#) s cieľom vytvoriť gigabitové pripojenie pre všetkých hlavných sociálno-ekonomických aktérov^[10].

S cieľom zlepšiť súlad medzi regulačnými postupmi jednotlivých štátov v oblasti telekomunikácií má Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) ([nariadenie \(EÚ\) č. 2018/1971](#)^[11]) na starosti spoluprácu medzi národnými regulačnými orgánmi a Komisiou, pričom presadzuje najlepšie postupy a spoločné prístupy a zároveň zabraňuje nejednotnej regulácii, ktorá by mohla narušiť hospodársku súťaž na jednotnom trhu s telekomunikáciami. Na základe tohto aktualizovaného právneho predpisu sú národné regulačné orgány zodpovedné za podporovanie hospodárskej súťaže v oblasti poskytovania elektronických sietí a služieb, ako aj za určovanie zásad, z ktorých vychádzajú ich činnosti: nezávislosť, nestrannosť a transparentnosť a právo na odvolanie. Pokiaľ ide o správu frekvenčného spektra, viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra vymedzuje smerovanie politiky a ciele pre strategické plánovanie a harmonizáciu využívania rádiového frekvenčného spektra. Tým sa zabezpečí fungovanie vnútorného trhu v oblastiach politiky EÚ, ktoré zahŕňajú využívanie frekvenčného spektra, ako sú napríklad elektronická komunikácia, výskum, technologický vývoj a vesmír, doprava, energetika a audiovizuálna politika.

ÚLOHA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Parlament podporuje rozhodnú a modernú politiku v oblasti IKT a je veľmi aktívny, pokiaľ ide o prijímanie legislatívnych aktov v tejto oblasti, v snahe zväčšiť prínos pre spotrebiteľov a podniky. Preto sa neustále snaží prispievať k tomu, aby sa pozornosť sústreďovala na otázky týkajúce sa IKT, a to prostredníctvom prijímania iniciatívnych správ, otázok na ústne a písomné zodpovedanie, štúdií^[12], seminárov^[13], stanovísk a uznesení a takisto prostredníctvom výziev na lepšiu koordináciu úsilia jednotlivých štátov o rozvoj celoeurópskych služieb a na podporu EÚ pre oblasť telekomunikácií.

Parlament tiež pripomenul, že na dosiahnutie širokopásmového pripojenia pre všetkých občanov EÚ je nutné využívať spektrum „digitálnej dividendy“, a zdôraznil,

[9]Platforma je dostupná na stránke: https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main_home2_show&lng=SK a ďalšie informácie sú k dispozícii na stránke: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_sk

[10]Ú. v. EÚ L 138, 25.5.2017, s. 131.

[11]Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 1.

[12]Think Thank EP: <http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/home.html>

[13]Vypočutia: <http://www.europarl.europa.eu/committees/sk/events-hearings.html>

že je potrebné prijať ďalšie opatrenia na zabezpečenie všadeprítomného a vysokorýchlostného širokopásmového prístupu, ako aj [digitálnej gramotnosti a zručností pre všetkých občanov a spotrebiteľov](#)^[14]. Rovnako [vyzdvihuje dôležitosť kybernetickej bezpečnosti](#) ^[15]s cieľom zaistiť spotrebiteľom a podnikom spoľahlivú ochranu súkromia a občianskych slobôd v digitálnom prostredí. Parlament zároveň rozhodne podporuje technologickú neutralitu, „neutralitu siete“ a „slobody siete“ pre občanov EÚ, ako aj opatrenia týkajúce sa prístupu alebo používania služieb a aplikácií prostredníctvom telekomunikačných sietí na základe rešpektovania základných práv a slobôd občanov. Tieto opatrenia musia tiež zabezpečiť, [aby poskytovatelia internetových služieb neznemožňovali používateľom prístup k obsahu a aplikáciám a/alebo využívanie služieb podľa vlastného výberu](#).^[16]

Parlament tieto záruky systematicky konsoliduje prostredníctvom právnych predpisov. Zohráva zásadnú úlohu pri odbúravaní prekážok na jednotnom digitálnom trhu a modernizácii telekomunikačných pravidiel EÚ, ktoré sa uplatňujú na súčasné digitálne produkty a služby, [v snahe poskytnúť spotrebiteľom a podnikom väčšie digitálne výhody](#). Parlament preto zlepšil všeobecný prístup k údajom a ich prenos stanovením noriem sieťovej neutrality, harmonizáciou využívania frekvenčného pásma 470 – 790 MHz, podporovaním bezplatného Wi-Fi pripojenia pre všetkých v mestách aj na vidieku (Wifi4EU), investíciami do vysokovýkonnej výpočtovej techniky a služieb vedeckého cloudu (Európsky cloud pre otvorenú vedu) a odstránením roamingových poplatkov, napr. aj [prostredníctvom roamingu za domáce ceny](#)^[17]. Parlament inicioval a dokončil dôležitú legislatívnu prácu na podporu elektronického obchodu pre spotrebiteľov a podniky v EÚ, najmä pre MSP. Ako príklad možno uviesť [smernicu 2014/61/EÚ](#) o opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí^[18] a [nariadenie \(EÚ\) č. 910/2014](#) o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu^[19] s cieľom uľahčiť elektronické podnikanie^[20]. V reakcii na návrh Komisie Parlament podporuje modernizáciu pravidiel týkajúcich sa autorského práva aj aktualizáciu pravidiel EÚ o audiovizuálnych mediálnych službách.

Okrem toho Parlament úspešne ukončil legislatívnu prácu na reforme ochrany údajov. Dňa 27. apríla 2016 bola prijatá [smernica \(EÚ\) 2016/680](#)^[21]s cieľom zaručiť účinné uplatňovanie ochrany fyzických osôb v súvislosti so spracúvaním osobných údajov ako základné právo. Okrem toho Parlament a Rada prijali [nariadenie \(EÚ\) 2016/679](#)^[22] o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov. Parlamentný Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a domáce veci (LIBE) nedávno hlasovaním schválil pravidlá o rešpektovaní súkromného života a ochrane osobných údajov v elektronickej komunikácii na uľahčenie podnikania^[23]. Parlament v súčasnosti vykonáva rozsiahlu legislatívnu prácu v súvislosti s návrhmi

[14]Ú. v. EÚ C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[15]Ú. v. EÚ C 332 E, 15.11.2013, s. 22.

[16]Ú. v. EÚ C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[17]Ú. v. EÚ L 310, 26.11.2015, s. 1;

[18]Ú. v. EÚ L 155, 23.5.2014, s. 1.

[19]Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73.

[20][COM\(2017\)0228](#) – už nie je v platnosti

[21]Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89.

[22]Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

[23][COM\(2017\)0010](#).

predloženými v nadväznosti na stratégiu pre jednotný digitálny trh a [uznesenie s názvom Smerom k aktu o jednotnom digitálnom trhu](#)^[24], pričom sa zaoberá otázkami, ako sú neodôvodnené geografické blokovanie^[25], cezhraničné doručovanie balíkov^[26], cezhraničná prenosnosť online obsahových služieb^[27], revízia nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa^[28], audiovizuálne mediálne služby^[29], voľný tok iných ako osobných údajov^[30], zmluvy o online a iných predajoch tovaru ^[31]na diaľku a zmluvy o dodaní digitálneho obsahu^[32]. Parlament nedávno prijal uznesenie o pripojení na internet pre rast, konkurencieschopnosť a súdržnosť: [Európska gigabitová spoločnosť a 5G](#) ^[33]s cieľom podporiť harmonogram zavádzania 5G v záujme uľahčenia pripojenia spotrebiteľov a podnikov.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

[24]Ú. v. EÚ C 11, 12.1.2018, s. 55.

[25][COM\(2016\)0289](#).

[26][COM\(2016\)0285](#).

[27]COM(2015)0627.

[28][COM\(2016\)0283](#).

[29]COM(2016)0287.

[30][COM\(2017\)0495](#).

[31]COM(2015)0635.

[32]COM(2015)0634.

[33]Ú. v. EÚ C 307, 30.8.2018, s. 144.

